

HET VLAEMSCHE ERFGOED GROEDE

Meerjarenplan 2016-2018:

Verbeteren en maatschappelijk verbreden

1. Inleiding.

In 2013 schreef het bestuur van Stichting Groede een plan voor de jaren 2014-2016 met als titel: ***We gaan er voor!***

Gelet op wat er nu uit dit plan gerealiseerd is (de exploitatie tekorten zijn grotendeels teruggedrongen en we hebben fondsen geworven en verkregen om de formule te verbeteren) acht het bestuur het nodig om een nieuw plan de campagne te maken ter verdere ontwikkeling en exploitatie van de Vlaemische Erfgoed formule te Groede, in de volksmond ook wel “het straatje” genoemd.

2. Terugblik en evaluatie.

a. de bemensing

In iedere organisatie, maar zeker in een vrijwilligersorganisatie, vergt de bemensing veel aandacht en is deze van cruciaal belang voor een goede exploitatie.

De exploitatie van “Het Vlaemische Erfgoed” draait op een klein museum vrijwilligersteam, dat aangevuld wordt met medewerkers en deelnemers van zorginstelling Juutsom. Deze zorginstelling heeft zich recentelijk met een dependance in de formule gevestigd. Ook Travalje Subiet, een zorgbedrijf dat zich toelegt op arbeidstoeleiding en eveneens in Het Vlaemische Erfgoed is gevestigd, helpt mee om in de musea activiteit te ontwikkelen.

Via de vrijwilligersmakelaar van de gemeente Sluis zijn we steeds bezig vrijwillige medewerkers te werven. Nieuw is in dat verband dat iemand in de formule is komen werken om zich de Nederlandse taal eigen te maken. Een uitdaging voor de persoon en de collega's en het vraagt ook om begrip bij de klanten.

Dat laatste lukt meestal goed want onze bezoekers reageren overwegend positief op de bijdrage van de deelnemers van de zorginstellingen.

Het Vlaamsche Erfgoed blijft nieuwe vrijwillige medewerkers nodig hebben voor diverse taken. Werving, inwerken en begeleiden van vrijwilligers blijft dus een belangrijke taak. Immers: geen personele bezetting, dan ook geen exploitatie. Het bestuur acht daarom een coördinator voor het reilen en zeilen van het geheel van groot belang. Het bestuur probeert de kwetsbaarheid m.b.t. de openstelling van het museum (te weinig menskracht op bepaalde tijden) te verminderen door een aantal verbeteringen aan te brengen in de presentatie van de collecties. Juist dit najaar worden een onbemande gecontroleerde toegang gerealiseerd en een aantal info-filmpjes geïmplementeerd. Op die manier kan met minder menskracht dezelfde service verleend worden, en worden inhoud en presentatieniveau meer gegarandeerd. Medewerkers worden meer getraind op het vervullen van de gastheer en gastvrouw – rol, specifieke kennis m.b.t. de collecties en het schoon en presentabel houden van de ruimtes.

b. de financiële situatie

Deze is door een aantal maatregelen verbeterd. De exploitatietekorten zijn grotendeels teruggedrongen. Stichting Groede betaalt o.a. voor een deel van haar panden c.q. huisvesting van collecties geen huur door sponsoring (gebruik om niet) door de pandeigenaren. De kosten zijn nog eens kritisch bekeken en waar mogelijk verlaagd.

In 2015 heeft Stichting Groede een ad hoc exploitatie bijdrage gekregen van de Gemeente Sluis en zijn we uitgenodigd om voor 2016 een meer structurele subsidie aan te vragen.

Ook is er een sterk verbeterde financiële relatie met Stichting Monumentenbehoud Groede gecreëerd. Door een bestuurswisseling bij St. Monumentenbehoud is het mogelijk geworden constructievere financiële afspraken te maken tussen St. Groede en Stichting Monumentenbehoud Groede. Stichting Groede kan op deze manier de Lutherse kerk voor groepsontvangsten en tentoonstellingen blijven gebruiken en de kerk blijft onderdeel van de formule.

c. verbeteren entree en presentatie collecties.

Behalve van de gemeente Sluis kreeg Stichting Groede ook een mooi bedrag van het Rabo Stimuleringsfonds en het Prins Bernhardfonds toegezegd om de museumentree en de presentatie van de collecties te verbeteren.

Nu alle bedragen bekend zijn kunnen we in de wintermaanden deze plannen realiseren, zodat voorjaar/zomer 2016 een zowel uiterlijk als inhoudelijk kwalitatief verbeterd museum aan onze gasten gepresenteerd kan worden.

De inhoudelijke upgradering betekent dat er voor een aantal werkplaatsjes filmpjes gemaakt zullen worden met verdiepende en historische informatie. Ook zal geprobeerd worden om in deze info ook iets voor kinderen te verwerken.

De verbetering van de entree bestaat uit het opknappen van het hek rondom het museumterrein, het plaatsen van een toegangspoort met kaartcontrole en het aanbrengen van luifels, zodat bij regenweer het museum beter als een elk-weer-voorziening kan functioneren.

Het bestuur hoopt hierdoor op een stijgend aantal bezoekers. Ook hoopt het bestuur verlost te zijn van de vele niet-betalende bezoekers, die tot nu toe, ondanks info-borden en vrijwilligers, door het museum wandelden en zich nauwelijks lieten corrigeren.

d. verbeteren presentatie van de Vlaamsche Erfgoed formule in een **Groede-breed verband**, een eerste aanzet tot het ontwikkelen van een "Groede-experience" .

In overleg met Stichting Grote Kerk Groede en anderen is het bestuur bezig om een "Groede plan" op te stellen om alle activiteiten in Groede een betere gezamenlijke presentatie te geven. Voor onze formule concreet betekent dit, dat we in eerste instantie meedoen met een gezamenlijke presentatie d.m.v. een bij de museumingang te plaatsen digitaal informatiescherm . Ook wordt gezocht naar een duidelijker verband tussen Grote Kerk en Lutherse kerk waar het gaat om hun geschiedenis en het geven van digitale informatie hierover.

Met het plaatsen van digitale infopanelen in de Lutherse Kerk zal de eerste stap in dit verband gezet worden.

Daarnaast willen we de 'bewijzering' in Groede zo mogelijk uniformeren en beter op elkaar afstemmen. Ook willen we onze eigen formule duidelijker zichtbaar maken. Een hele verbetering voor Groede zou zijn, als er voor het bezoekersgebied Markt / Slijkstraat een parkeergelegenheid zou komen voor zowel auto's als fietsen. De parkeerplaats bij Het Torentje heeft te weinig capaciteit en wordt door bezoekers vanaf de provinciale weg vaak niet gevonden. De toeristische aantrekkelijkheid van de dorpskern zou autoluw moeten worden met een parkeerplaats langs de provinciale weg naast het kerkhof. De komende jaren willen we aan een dergelijk idee werken. De dorpsraad hield in dit verband onlangs al een enquête.

e. overige zaken

In ons beleidsplan "We gaan er voor!" werden verder nog genoemd: verbeteren gebruik brouwerij en gebruik Lutherse kerk. Wat het laatste betreft: deze is door Stichting Monumentenbehoud van binnen

opgeknapt. Tevens is er een permanente tentoonstelling gevestigd betreffende de geschiedenis van de Lutheranen in Zeeland. Beveiligde vitrines en een inbraak alarm werden hiertoe geïnvesteerd.

De volgende stappen willen we de komende jaren zetten.

Wat betreft de brouwerij hebben we het besluit genomen deze niet verder als levend onderdeel van de formule te ontwikkelen. Wel blijft de brouwerij als historisch item in verband met de geschiedenis van Groede gehandhaafd.

In overleg met zorginstelling Juutsom, die een winkeltje runt in een ander deel van hetzelfde pand en diverse andere werkzaamheden doet voor de formule w.o. het openhouden in stillere tijden, willen we een plan ontwikkelen voor een beter gebruik van de totale ruimte.

Het bestuur denkt dat de levendigheid in het pand op die manier beter vorm kan krijgen, wat de aantrekkingskracht van het geheel bevordert.

Wat de museumcollecties betreft zij nog vermeld dat hieraan een heuse schoenlapperij is toegevoegd met authentieke oude materialen.

De schenker van de materialen geeft af en toe demonstraties voor groepen.

3. Plannen op kortere en langere termijn

A. het ontwikkelen van een sterk vrijwilligersteam zodat de openstelling van Het Vlaemsche Erfgoed gegarandeerd kan zijn. Dit is van levensbelang voor een sluitende exploitatie.

De bemensing blijft een zorgelijk punt. Het huidige bestand van vrijwilligers, die er vaak al jarenlang zijn en zich met hart en ziel inzetten voor de formule, is sterk aan het vergrijzen en heeft behoefte aan aanvulling. Via Vrijwillig aan de slag, de vrijwilligersbank bij de gemeente, via re-integratietrajecten en via mond-op-mondreclame proberen we mensen te vinden die als gastvrouw of- heer of als 'technische man/vrouw' in de formule wil werken. Ook het groepje, dat digitaliseert heeft behoefte aan aanvulling. We zullen in 2016 actief actie moeten voeren om er meer vrijwilligers bij te krijgen.

De inzet van de deelnemers van de beide in onze formule gevestigde zorginstellingen zorgt voor meer menskracht in de organisatie. Een deelnemer van Travalje Subiet is 'de smid' en is regelmatig 'aan het werk' tijdens de openingstijden, de medewerkers van Stichting Juutsom houden indien nodig de formule open en geven soms rondleidingen.

De deelnemers van deze instellingen hebben echter hun beperkingen en begeleiding is nodig. Vaak is maar enkele uren inzet per dag door hen mogelijk.

B. het vormgeven aan de samenwerking tussen de twee zorgbedrijven in de formule en het vrijwilligersteam.

Doel is: iedereen op zijn sterkte te laten functioneren en zo een maatschappelijke functie te vervullen die vrijwilligers, mensen met een zorgvraag en bezoekende gasten en een zinvol perspectief plaatst ten opzichte van elkaar.

C. het voor alle werknemers ontwikkelen van een werkplan m.b.t. het functioneren in, werken aan, onderhouden van en als persoon presenteren van de Vlaamsche Erfgoed formule.

Hiertoe zullen kleine trainingen gegeven moeten worden.

Ook is behoefte aan een ontmoetingsruimte voor de vrijwilligers voor kleding, postvakje, infobord, werktafel enz.

D. het uitbouwen van de gezamenlijke presentatie van het product Groede. Daarvoor is het bestuur wel afhankelijk van andere partijen.

E. het actief werven van groepen, c.q. het verbeteren van de financiële positie van Stichting Groede.

Groepen die Het Vlaamsche Erfgoed concept bezoeken, en daarmee ook de rest van Groede (markt, Grote Kerk) .

Groepsontvangsten zijn aantrekkelijk wat het genereren van inkomsten betreft, maar iedere groep zet ook Groede verder op de kaart. De publicitaire waarde van een bezoekende groep mag niet onderschat worden.

De groepen die ons nu bezoeken komen uit een groot gebied, met een omtrek van ongeveer 150-200 km.

Stichting Groede is al jaren actief op de tour-operating markt. Heel wat groepen, voornamelijk dagtoeristen per touringcar, maar ook familiegroepen en verenigingen die iets te vieren hebben bezoeken de formule. Daarnaast komen ieder jaar schoolgroepen op bezoek voor een licht-educatief programma.

Sinds deze zomer hebben we een bureau gevraagd de groepswerwing actief ter hand te nemen. We kunnen daarvoor echter niet betalen, maar hebben een afspraak, dat ze dit voor de eerste paar jaren op commissie basis doen. Ze zijn nog maar net gestart.

F. het voor publiek toegankelijk maken van collecties die alles te maken hebben met Groede en die nog altijd niet getoond kunnen worden door plaatsgebrek: Tack-collectie en Collectie Marianne Willemsen (zie verbouwingsbehoefte Lutherse Kerk onder I)

G. Als vervolg op het nu lopende project “Verbetering presentatie collecties” **neemt het bestuur haar verantwoordelijkheid voor de collecties**. Eén van de zorgen is dat er b.v. uit de **timmerwerkplaats** af en toe gestolen wordt omdat de werkplaatsjes zo waarheidsgetrouw mogelijk zijn ingericht. Werken aan een zo min mogelijk kwetsbare opstelling en waar nodig camerabewaking zijn aan de orde. Ook onderhoud aan de collecties kan soms niet uitgesteld worden en zal moeten plaatsvinden, denk b.v. aan de **textielcollectie** (waardevol gebleken tijdens een tentoonstelling in de Lutherse Kerk) en de **boekencollectie/nutsbibliotheek/antiquariaat** (sommige unieke exemplaren behoeven onderhoud).

De kapsalon behoeft een opknapbeurt, **de grutterswinkel** wordt mogelijk levend gemaakt door snoepverkoop (aanpassing interieur)

H. het met een ruimte en werkmateriaal faciliteren van de werkgroep “Digitaliseren”.

Deze werkgroep brengt de hele museumcollectie digitaal in kaart, een karwei van jaren. De apparatuur waarmee zij werken is versleten. In 2016 wil het bestuur er een project van maken om te proberen deze werkgroep van een ruimte en werkmateriaal te voorzien.

Het digitaliseren van de collectie is nodig om op provinciaal en landelijk niveau vast te leggen welke ‘schatten’ we in bewaring hebben.

Als erkend museum is dat ook een maatschappelijke plicht, die een aantal vrijwilligers met verve vervullen. Nodig is om dit team uit te breiden, zeker ook met mensen, die de waarde inzien en de voorwerpen goed kunnen opknappen.

I. de ontwikkeling van de Lutherse Kerk als een sterk onderdeel van Het Vlaamsche Erfgoed concept.

De eigenaar van dit rijksmonument is Stichting Monumentenbehoud Groede. Deze heeft als taak de instandhouding en onderhoud van het monument en ontvangt daarvoor ook een rijksbijdrage.

Stichting Groede is de exploitant van de kerk en heeft deze tot onderdeel van haar formule. Daar worden de groepen ontvangen en worden kleine tentoonstellingen ingericht.

In het kader van de viering van 200 jaar Zeeuws Vlaanderen is er een kleine permanente tentoonstelling over de Salzburgers / Lutheranen ingericht, die indertijd naar Groede vluchten. Een actueel thema: vluchtelingen in de regio. De gedachte is om samen met de Grote kerk, die in een tentoonstelling aandacht besteedt aan de Hugenoten (ook vluchtelingen vanwege hun geloof en ook o.a. terechtgekomen in Groede), daar **een gezamenlijk aanbod** van te maken (zie ook onder 2d).

Bij Stichting Groede leeft de gedachte om van de lijn Grote Kerk / Lutherse Kerk met halverwege daartussen Het Vlaemsche Erfgoed (andersgezegd: de lijn Molenstraat – Slijkstraat) één sterk toeristisch product te maken, waar cultuurliefhebbers hun hart kunnen ophalen, en dat zijn entreprijs dubbel en dwars waard is.

In de toekomst zullen daarom een paar kleine verbouwingen in de Lutherse kerk noodzakelijk zijn (faciliteiten groepsontvangsten (pantry) en creëren expositieruimten)

4. Ons plan voor 2016

Het bestuur van Stichting Groede heeft het plan 2014-2016 “We gaan ervoor” gestalte gegeven zonder hulp van een coördinerende kracht en met een slinkend vrijwilligersteam.

Daarmee heeft het bestuur ook nadrukkelijk de grenzen van de mogelijkheden gevoeld, d.w.z. het bestuur is zich zeer bewust geworden van de **beperkte ontwikkelingsmogelijkheden van de formule, als de gelederen in het werkveld niet worden versterkt.**

Het uitvoeren van de plannen zoals hierboven omschreven is praktisch onmogelijk als er niet een coördinerende kracht is, die overzicht houdt, verbindt, stimuleert, controleert, externe contacten onderhoudt, planningen maakt enz. enz.

Hoezeer het bestuur ook uitvoerend wil meedoen in de ontwikkeling van de formule, de organisatie kan nooit een volwassen product worden als de hieronder genoemde taken moeten worden uitgevoerd in de marge van de agenda's van enkele bestuurders.

Het zij herhaald: dit toeristisch aantrekkelijke product kan niet financieel gezond en professioneel worden zonder meer professionele kracht.

Want het moet gebeuren:

- A. het ontwikkelen van een sterk vrijwilligersteam
- B. het vormgeven aan de samenwerking tussen de twee zorgbedrijven in de formule en het vrijwilligersteam.
- C. het voor alle werknemers ontwikkelen van een werkplan
- D. het uitbouwen van de gezamenlijke presentatie van het product Groede.
- E. het actief werven van groepen (!!), c.q. het verbeteren van de financiële positie van Stichting Groede.
- H. het met een ruimte en werkmateriaal faciliteren van de werkgroep “Digitaliseren”.
- I. de ontwikkeling van de Lutherse Kerk

Groepen werven vergt professionele aanpak van de tour markt. Meer groepen betekent ook meer verantwoordelijkheid en de nodige menskracht voor professionele aanpak in de formule. Tot nu toe hebben we bij de bezoekende groepen een goede “pers” maar groei kan alleen door versterking.

Het Vlaamsche Erfgoed is met veel aandacht voor detail ingericht door vrijwilligers en bestuurders. De collecties worden ook onderhouden door de inzet van deze vrijwilligers. **Het vrijwilligersteam slinkt** de laatste jaren, omdat verschillende teamleden na jarenlange ‘trouwe’ inzet er mee moeten stoppen omdat ze ouder of ziek worden. Het vinden en **inwerken van nieuwe vrijwilligers**, meestal ook weer ‘ouderen’ omdat die nu tijd hebben, na een arbeidzaam leven en zich aangetrokken voelen tot de formule, vraagt veel tijd van de “kernvrijwilliger”. Tijd die dan niet aan andere zaken besteed kan worden of zou moeten worden.

Samenwerking met de zorginstellingen in de formule is vruchtbaar en verrijkend voor beide partijen. De deelnemers van de instelling hebben een zinvolle en nuttige tijdsbesteding in het Erfgoed. Meestal moeten activiteiten worden toegesneden op de persoon en aangepast in tijdsduur of spankracht. Ook dat vraagt nogal wat afstemming.

Het inzetten van mensen, die middels een re-integratieproces of inburgeringsproces geplaatst zijn, vraagt om extra begeleiding en aandacht. Een maatschappelijk nuttige taak, die Stichting Groede graag op zich wil blijven nemen, maar die niet uitgevoerd kan worden zonder coördinerende kracht.

Stichting Groede heeft in 2015 voor het eerst een **samenwerking ontwikkeld met een all-season vakantiepark** in de nabije omgeving. Er zijn arrangementen gemaakt waar parkgasten op kunnen inschrijven. De contacten, het afwikkelen van het programma, de correspondentie achteraf, het voeling houden met de toeristische sector, het vergt professionele aanpak en tijd.

Kortom:

Het bestuur van Stichting Groede acht het noodzakelijk een betaalde coördinator aan te stellen of te krijgen toegewezen, die de vrijwilligers aanstuurt, de werving van bezoekers uitvoert c.q. doet uitvoeren, die de groepenontvangsten organiseert en coördineert en die meedenkt en -doet inzake de instandhouding en verbetering van de formule, actief bezig kan zijn met de werving van sponsors en hierboven genoemde zaken.

Een coördinator, die niet perse bij Stichting Groede in dienst hoeft te zijn *****), maar die zich wel met hart en ziel wil inzetten voor onze formule en aangestuurd wordt door het bestuur van onze Stichting. Die minimaal een aantal dagdelen (16 tot 20 uur) per week beschikbaar is voor de formule en die vooral als taak heeft: **coördinatie van mensen** (vrijwillige medewerkers St. Groede, inzet van deelnemers zorgbedrijven) **en middelen**, organiseren en uitvoeren van **werving en ontvangsten van groepen en passanten**, het onderhouden contacten in de regio en in Groede en daarmee **het opzetten van samenwerkingen**.

***) hiervoor zijn diverse scenario's denkbaar: een combi baan voor verschillende museale instellingen; iemand met een speciale opdracht vanuit de in de formule gevestigde zorginstelling, of.....**

Alleen door het toevoegen van een dergelijke kracht aan Het Vlaamsche Erfgoed team acht het bestuur het mogelijk, de voorliggende en genoemde doelen en taken vanaf 2016 te realiseren.

Het bestuur verzoekt dan ook met klem om financiële bijdrage en medewerking van uw bestuur, zodat Groede en de regio nog lang zullen kunnen genieten en profiteren van de aanwezigheid van Het Vlaamsche Erfgoed.

Toelichting meerjaren exploitatiebudget St. Groede 2016 -2018.

Inkomsten:

Winkeltje en omzet entrees: Ondanks de verbouwing van de toegang en entree in zomer 2015 zijn de entree inkomsten ongeveer gelijk gebleven met 2014. Nu de verbetering een feit is verwachten we een vermeerdering van de inkomsten. Zeker als we de bezoekers kunnen laten weten dat de formule een upgrading heeft ondergaan. Daarnaast zijn we gestart met een actieve wervingscampagne en als straks een coördinator dat strak gaat aansturen dan zal het groepsbezoek zeker toenemen. Door de toename van verkoop van entrees neemt ook de verkoop in de Erfgoedwinkel toe.

Overige baten. Dit betreft een vergoeding voor gebruik werkplaats en incidentele verhuur Lutherse kerkzaal. In 2014/15 waren er ook nog een paar sponsorbijdragen op deze post geboekt.

Subsidie. De subsidie bijdrage is 2016/17/18 is een bijdrage in exploitatie en kosten coördinator.

Verg. begeleiding: als we straks weer een coördinator hebben kunnen we mensen die in een re-integratie traject te werk gesteld worden begeleiden. We verwachten dat daar een vergoeding tegenover staat.

Sponsoring. Het bureau dat de verkoop van de arrangementen mede promoot zal ook een sponsorprogramma VE opzetten en daarvoor geïnteresseerden werven (campings, vakantieparken, hotels).

Projectsubsidie. Deze nemen we niet op in de exploitatie. Deze is voor verbetering entree en presentatie museale items: RABO Stimuleringsfonds € 15.700,00, Pr. Bernhardfonds € 4.000,-- + via hen € 1.000 uit Goessche Diep Fonds en € 25.000,-- van de Gemeente Sluis). Een deel is uitgevoerd, zoals een betere toegang, een ander deel zal in de wintermaanden 2015/2016 uitgevoerd worden.

Uitgaven:

Inkoopkosten. De regel is dat deze ca. 50% van de verkoop bedragen. We hopen, dat nog enigszins te verscherpen door scherpere inkoop en verkoop van meer 'toeristische' producten.

Verkoopkosten. De advertentie in de Badkoerier is een kostbare zaak, maar is nodig om de toerist te bereiken. Verder hebben we een bureau in de arm genomen voor de verkoop van arrangementen, die bij verkoop een klein % van de omzet ontvangen. Foldermateriaal valt ook onder deze post en de entreekaarten.

Algemene kosten en activiteitenkosten. Begroot voor 2016 e.v. jaren zijn daarin diverse activiteiten in de zomer maanden (o.a. boerinnen in de straat), kosten gidsen en andere activiteiten gebonden kosten.

Huisvestingskosten. Als VE wonen we in een deel van de locaties 'gratis': sponsoring in natura. Dit betreft: de historische bakkerij, het grutterswinkeltje, het textielwinkeltje en de nutsbibliotheek, loods 10 waarin de erfgoed winkel en andere museale items gevestigd zijn. Met De Lutherse kerk hebben betere afspraken kunnen maken, zodat deze post voorlopig zo laag kan blijven.

Administratiekosten, financieringskosten, diversen/buitengewone lasten spreken voor zich. De financieringskosten nemen gestaag af omdat we de in het verleden aangegane lening bij de RABO steeds verder aflossen.

Vrijwilligerskosten. Deze zijn minimaal en bedoelt voor een gezamenlijk uitje per jaar als dank voor hun inzet, de maandelijkse vergaderingen, in sporadische gevallen een onkostenvergoeding.